

KERTOMUS

Euroopan poliisiviraston tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2014 sekä viraston vastaus

(2015/C 409/36)

JOHDANTO

1. Euroopan poliisivirasto Europol (jäljempänä ”virasto”) perustettiin neuvoston päätöksellä 2009/371/YOS⁽¹⁾. Haagissa sijaitsevan viraston tavoitteena on tukea ja tehostaa jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten ja muiden lainvalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden keskinäistä yhteistyötä, jolla ehkäistään ja torjutaan kahta tai useampaa jäsenvaltiota koskevaa vakavaa rikollisuutta, terrorismia ja johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavia rikollisuuden muotoja⁽²⁾.

TARKASTUSLAUSUMAN PERUSTANA OLEVAT TIEDOT

2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viraston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä ja analysoidaan toimivan johdon vahvistusilmoitukset.

TARKASTUSLAUSUMA

3. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti

- (a) viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁽³⁾ ja selvityksen talousarvion toteuttamisesta⁽⁴⁾ 31. joulukuuta 2014 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- (b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

Toimivan johdon velvollisuus

4. Toimiva johto vastaa viraston tilinpäätöksen laatimisesta ja sen oikein esittämisestä sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta⁽⁵⁾.

- (a) Viraston tilinpäätöksen laatimista koskeviin toimivan johdon velvollisuuksiin kuuluu suunnitella, ottaa käyttöön ja ylläpitää sisäisen valvonnan järjestelmä, jonka pohjalta on mahdollista laatia ja esittää oikein tilinpäätös, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuutta, valita asianmukaiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja soveltaa niitä komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen⁽⁶⁾ mukaisesti sekä laatia kirjanpidolliset arviot, jotka ovat kyseisissä olosuhteissa kohtuulliset. Johtaja vahvistaa viraston tilinpäätöksen sen jälkeen, kun viraston tilinpitäjä on laatinut tilinpäätöksen kaiken käytettävissä olevan tiedon pohjalta ja liittänyt tilinpäätökseen laatimansa ilmoituksen, jossa hän toteaa muun muassa saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean ja riittävän kuvan viraston taloudellisesta asemasta.
- (b) Tilien perustana olevien toimien laillisuutta ja asianmukaisuutta sekä varainhoidon moitteettomuuden periaatteen noudattamista koskeviin toimivan johdon velvollisuuksiin kuuluu suunnitella, ottaa käyttöön ja ylläpitää vaikuttava ja tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä, joka sisältää riittävän valvonnan ja tarkoituksenmukaiset toimenpiteet sääntöjenvastaisuuksien ja petosten estämiseksi sekä oikeudelliset toimet, joiden avulla tarvittaessa peritään takaisin perusteettomasti maksetut tai käytetyt varat.

⁽¹⁾ EUVL L 121, 15.5.2009, s. 37.

⁽²⁾ Liitteessä II esitetään tiedotustarkoituksessa yhteenveto viraston vastuualueista ja toiminnasta.

⁽³⁾ Sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁽⁴⁾ Sisältää talousarvion toteutumalaskelman liitteineen.

⁽⁵⁾ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1271/2013 (EUVL L 328, 7.12.2013, s. 42), 39 ja 50 artikla.

⁽⁶⁾ Komission tilinpitäjän vahvistamat kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisen tilintarkastajaliiton (International Federation of Accountants, IFAC) antamiin kansainvälisiin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS) tai, silloin kuin se on relevanttia, kansainvälisen tilinpäätösstandardeja käsittelevän elimen (International Accounting Standards Board, IASB) antamiin kansainvälisiin IAS/IFRS-tilinpäätösstandardeihin (International Accounting Standards/International Financial Reporting Standards).

Tarkastajan velvollisuus

5. Tilintarkastustuomioistuimen vastuulla on antaa tarkastuksensa perusteella tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle⁽⁷⁾ tilinpäätöksen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa tarkastuksensa kansainvälisten tilinpäätösstandardien ja eettisten ohjeiden (IFAC) sekä ylimpien tarkastuselinten kansainvälisten standardien (INTOSAI) mukaisesti. Kyseisissä standardeissa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin suunnittelee ja toimittaa tarkastuksen siten, että sen avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, onko viraston tilinpäätöksessä olennaisia virheellisyyksiä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset.

6. Tarkastuksessa suoritetaan toimenpiteitä, joiden avulla hankitaan tarkastusevidenssiä tilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja siinä esitettävistä muista tiedoista sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tarkastajan harkintaan ja arvioon siitä, kuinka suuri on riski, että petoksista tai virheistä johtuen tilinpäätökseen sisältyy olennaisia virheellisyyksiä tai tilien perustana olevien toimien kohdalla on jätetty olennaisella tavalla noudattamatta Euroopan unionin lainsäädännön vaatimuksia. Näitä riskejä arvioidessaan tarkastaja arvioi sisäisiä kontroleja, jotka ovat relevantteja tilinpäätöksen laatimisen ja sen oikein esittämisen kannalta, sekä valvontajärjestelmiä, joiden avulla on tarkoitus varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus. Tämän pohjalta tarkastaja suunnittelee olosuhteisiin nähden asianmukaiset tarkastustoimenpiteet. Tarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden asianmukaisuuden ja esitettyjen kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen. EU:n varainhoitoasetuksen 208 artiklan 4 kohdassa säädetyn mukaisesti⁽⁸⁾ tilintarkastustuomioistuin ottaa tätä kertomusta ja tarkastuslausumaa laatiessaan huomioon riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan viraston tilien osalta suorittaman tarkastustyön.

7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että se on saanut tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä tarkastuslausumansa perustaksi.

Lausunto tilien luotettavuudesta

8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston taloudellinen asema 31 päivänä joulukuuta 2014 sekä sen toimien tulokset ja rahavirrat mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta on esitetty tilinpäätöksessä kaikilta olennaisilta osiltaan oikein viraston varainhoitoa koskevien säännösten ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti.

Lausunto tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

9. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston 31 päivänä joulukuuta 2014 päättyneeltä varainhoitovuodelta annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

10. Jäljempänä esitettävät huomautukset eivät aseta tilintarkastustuomioistuimen lausuntoja kyseenalaiseksi.

HUOMAUTUKSET BUDJETTIHALLINNOSTA

11. Talousarvion toteuttamisaste parani merkittävästi varainhoitovuonna 2014. Seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen sidottujen määrärahojen kokonaismäärä laski 5,7 miljoonaan euroon eli määrärahoista siirrettiin 6,7 prosenttia (vuonna 2013 siirrettiin 11,6 prosenttia; vuonna 2012 siirrettiin 19,6 prosenttia). Seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen sidottujen määrärahojen osuus oli edelleen suhteellisen suuri osastossa 2 (hallintomenot): niiden määrä oli 1,9 miljoonaa euroa, mikä on 27 prosenttia sidottujen määrärahojen kokonaismäärästä (vuonna 2013 siirrettiin 3,0 miljoonaa euroa eli 41 prosenttia määrärahoista). Siirrot liittyivät lähinnä kunnostus- ja muutostöihin, joita tehtiin vuonna 2011 avatussa Europolin päämajassa (1,1 miljoonaa euroa).

12. Edelliseltä vuodelta siirrettyjen sidottujen määrärahojen peruuntumisaste oli suuri, 22 prosenttia (yhdeksän prosenttia vuonna 2013). Suurin osa peruutuksista liittyi ulkoisten toimittajien toteuttamien tietoteknisten hankkeiden viivästymiseen (hankkeet koskivat etenkin asiakirjahallintoa ja omaisuudenhoitoa sekä poliisitietojen vaihtoa).

⁽⁷⁾ Asetus (EU) N:o 1271/2013, 107 artikla.

⁽⁸⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 966/2012 (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

AIEMPINA VUOSINA ESITETTYJEN HUOMAUTUSTEN SEURANTA

13. *Liitteessä I* on yhteenveto korjaavista toimenpiteistä, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Milan Martin CVIKLIN johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 8. syyskuuta 2015 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

presidentti

LITE I

Aiempina vuosina esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuinten huomautus	Korjaavan toimenpiteen tilanne (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2011	Poikkeuksia ja poikkeamia kirjattiin seitsemässä prosentissa vuoden 2011 maksuista.	Kesken
2013	Virasto on vuosien mittaan parantanut hankintamenettelyjen valmistelua, toteuttamista ja dokumentointia. Vuonna 2013 tehdyistä hankintapäätöksistä kaikki eivät kuitenkaan perustuneet riittävän tarkkoihin valintaperusteisiin, realistisiin hintatarjouksiin tai asetettuihin ammatillisiin vaatimuksiin. Tilanne heikensi hankintamenettelyjen vaikuttavuutta.	Kesken
2013	Talousarvion toteuttamisaste parani varainhoitovuonna 2013. Seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen sidottujen määrärahojen kokonaismäärä laski 9,4 miljoonaan euroon eli määrärahoista siirrettiin 11,6 prosenttia (vuonna 2012 siirrettiin 16,3 miljoonaa euroa eli 19,6 prosenttia määrärahoista). Seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen sidottujen määrärahojen osuus oli kuitenkin edelleen suuri osastossa 2 (hallintomenot): niiden määrä oli 3,0 miljoonaa euroa, mikä on 41 prosenttia sidottujen määrärahojen kokonaismäärästä (vuonna 2012 siirrettiin 4,2 miljoonaa euroa eli 49 prosenttia määrärahoista). Siirrot liittyivät lähinnä vuoden loppupuolella rakennukseen suunniteltuihin muutostöihin (1,8 miljoonaa euroa) ja muihin hallintokuluihin, joita koskevia laskuja ei ollut saatu varainhoitovuoden loppuun mennessä.	Ei relevantti

LIITE II

Euroopan poliisivirasto (Haag)

Vastuualueet ja toiminta

<p>Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta</p> <p>(Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, 88 artikla)</p>	<p>”Europolin tehtävänä on tukea ja tehostaa jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten ja muiden lainvalvontaviranomaisten toimintaa ja niiden keskinäistä yhteistyötä, jolla ehkäistään ja torjutaan kahta tai useampaa jäsenvaltiota koskevaa vakavaa rikollisuutta, terrorismia ja johonkin unionin politiikkaan kuuluvaa yhteistä etua vahingoittavia rikollisuuden muotoja.”</p>
<p>Viraston toimivaltuudet</p> <p>(Neuvoston päätös 2009/371/YOS Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta)</p>	<p>Toimivalta</p> <p>Europolin toimivalta käsittää järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin ja muut vakavan rikollisuuden muodot, jotka vaikuttavat vähintään kahteen jäsenvaltioon siten, että rikosten laajuuden, merkittävyyden ja seurausten vuoksi tarvitaan jäsenvaltioiden yhteinen toimintatapa.</p> <p>Europolin toimivalta käsittää myös liitännäisrikokset, kuten neuvoston päätöksen 4 artiklan 3 kohdassa on kuvattu.</p> <p>Ensisijaiset tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kerätä, säilyttää, käsitellä, analysoida ja vaihtaa tiedustelu- ja muita tietoja — ilmoittaa viipymättä jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille 8 artiklassa tarkoitetun kansallisen yksikön välityksellä niitä koskevat tiedot ja rikosten välillä havaitut yhteydet — avustaa jäsenvaltioissa tehtävää tutkintaa erityisesti välittämällä kansallisille yksiköille kaikki asiaankuuluvat tiedot — pyytää yksittäisissä tapauksissa asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia aloittamaan, tekemään tai sovittamaan yhteen tutkintaa sekä ehdottaa yhteisten tutkintaryhmien perustamista — toimittaa tiedustelutietoja ja analyysitukea jäsenvaltioille merkittävien kansainvälisten tapahtumien yhteydessä — laatia Europolin tavoitteeseen liittyviä uhka-arvioita, strategisia analyysseja ja yleisiä tilannekatsauksia, järjestäytyntä rikollisuutta koskevat uhka-arviot mukaan luettuina — antaa tukea jäsenvaltioille internetistä saatavien tietojen keräämisessä ja analysoimisessa, tarkoituksena avustaa internetin välityksellä edistetyn tai harjoitetun rikollisen toiminnan tunnistamisessa. <p>Muut tehtävät</p> <ul style="list-style-type: none"> — Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten tutkinnassa käyttämän erikoisosaamisen kehittäminen ja tutkintaa koskevien neuvojen antaminen — strategisten tiedustelutietojen toimittaminen, minkä tarkoituksena on avustaa ja edistää operatiiviseen toimintaan kansallisella ja unionin tasolla käytettävissä olevien voimavarojen tehokasta ja tuloksellista käyttöä, sekä tällaisen toiminnan tukeminen. <p>Lisäksi Europol avustaa jäsenvaltioita tarjoamalla tukea, neuvoja ja tutkimusta seuraavilla aloilla</p> <ul style="list-style-type: none"> — Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten edustajien koulutus, tarvittaessa yhteistyössä Euroopan poliisiakatemia kanssa

	<ul style="list-style-type: none"> — näiden viranomaisten toiminnan organisointi ja niiden varusteet helpottamalla jäsenvaltioiden välisen teknisen tuen antamista — rikosentorjuntamenetelmät — tekniset ja tieteelliset rikostutkintaan liittyvät menetelmät ja analyysit sekä tutkintamenetelmät. <p>Europol toimii myös keskustoimistona euron väärentämisen torjunnassa euron suojelemisesta väärentämiseltä nimeämällä Europol euron väärentämisen torjunnan keskustoimistoksi 12 päivänä heinäkuuta 2005 tehdyn neuvoston päätöksen 2005/511/YOS mukaisesti.</p> <p>Europol myös käsittelee ja siirtää rahaliikenteen sanomanvälitystietoja rahaliikenteen sanomanvälitystietojen käsittelyä ja siirtämistä Euroopan unionista Yhdysvaltoihin terrorismin rahoituksen jäljittämishojelman tarkoituksiin koskevan Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen sopimuksen mukaisesti.</p> <p>Europol jatkaa työtään Prüm-neuvontapalvelun perustamiseksi niin, että Prüm-päätösten päivittäistä toteuttamista voidaan tukea neuvoston 13 päivänä joulukuuta 2011 tekemien Prüm-päätösten täytäntöönpanon tehostamista koskevien päätelmien mukaisesti.</p> <p>Europol tukee myös vakavaa ja järjestäytyntä rikollisuutta koskevaa EU:n toimintapoliittista sykliä sekä EMPACT⁽¹⁾-hankkeita. Toimet perustuvat vakavaa ja järjestäytyntä rikollisuutta koskevan EU:n toimintapoliittisen syklin luomisesta ja täytäntöönpanosta esitettyihin neuvoston päätelmiin sekä myöhempiin 27. toukokuuta 2011 annettuihin neuvoston päätelmiin EU:n painopisteiden asettamisesta järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa vuosina 2011–2013.</p> <p>Europolissa toimii myös Euroopan verkkorikosentorjuntakeskus (EC3) ja se toimii yhteyspisteenä verkkorikollisuuden torjunnassa Euroopassa komission neuvostolle ja Euroopan parlamentille antaman tiedonannon mukaisesti (KOM(2012) 140 lopullinen, 28. maaliskuuta 2012 ”Rikosentorjunta digitaaliaikana: Euroopan verkkorikosentorjuntakeskuksen perustaminen”).</p>
Hallinto	<p>Hallintoneuvosto</p> <p>Hallintoneuvostossa on yksi edustaja kustakin jäsenvaltiosta ja yksi komission edustaja.</p> <p>Johtaja</p> <ul style="list-style-type: none"> — Neuvosto nimittää johtajan neljän vuoden toimikaudeksi määränemmistöllä hallintoneuvoston esittämästä, vähintään kolme ehdokasta sisältävästä luettelosta (toimikautta voidaan jatkaa kerran enintään neljällä vuodella). — Johtajalla on apunaan kolme apulaisjohtajaa, jotka nimitetään neljän vuoden toimikaudeksi, joka voidaan uusia kerran. — Johtaja johtaa virastoa ja on toiminnastaan vastuussa hallintoneuvostolle. — Johtaja on viraston laillinen edustaja. <p>Ulkoinen tarkastus</p> <p>Euroopan tilintarkastustuomioistuin.</p> <p>Sisäinen tarkastus</p> <ul style="list-style-type: none"> — Euroopan komission sisäisen tarkastuksen osasto — sisäisen tarkastuksen yksikkö.

	<p>Tietosuoja ja henkilökohtaisten oikeuksien suojaaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> — Yhteinen valvontaviranomainen — tietosuojavastaava. <p>Vastuuvapauden myöntävä viranomainen</p> <p>Euroopan parlamentti myöntää vastuuvapauden neuvoston määränemistön suostuksesta.</p>
<p>Viraston resurssit vuonna 2014 (2013)</p>	<p>Lopullinen talousarvio 2014</p> <p>84,3 (82,5) miljoonaa euroa</p> <p>Henkilöstö vuonna 2014</p> <ul style="list-style-type: none"> — Väliaikainen henkilöstö: henkilöstötaulukossa 450 (457) tointa. Toimien tosiasiallinen määrä 31.12.2014 = 427 (426) lukuun ottamatta 13:a väliaikaisen toimihenkilön tointa, joita ei ollut täytetty 31.12.2014 mennessä mutta joiden osalta palvelukseenottomenettelyt oli saatu päätökseen ja valituille hakijoille oli lähetetty tarjouskirjeet. Kymmenestä vuoden lopussa auki olleesta virasta yhdeksän oli yksilöity tammikuussa 2015 leikattaviksi viroiksi. — Työkomennuksella olevat kansalliset asiantuntijat: 31 (34) (tosiasiallinen määrä vuoden lopussa) — Sopimussuhteinen henkilöstö: 103 (94) (tosiasiallinen määrä vuoden lopussa)
<p>Tuotteet ja palvelut vuonna 2014 (2013)</p>	<p>Europol lainvalvontaoperaatioiden pääasiallisena EU:n tukikeskuksena</p> <p>Eri operaatioille ja yhteisille tutkintaryhmille suunnattava operatiivinen tuki kattaa seuraavat osa-alueet: tietojenkäsittely, raportit saman tiedon löytymisestä useamman eri operaation yhteydessä, osumailmoitukset, tekniseen ja tieteelliseen rikostutkintaan liittyvä tuki ja asiantuntemus, liikkuvan toimiston sijoittamiset, analyysiraportit, operatiivinen koordinointi Europolin päätoimipaikassa, operatiiviset kokoukset, rahoitusapu jne. Europol toimitti enemmän ja laadukkaampia operatiivisia tuotteita ja palveluita tukeakseen lisääntyvää korkean profiilin ja EMPACT-operaatioiden osuutta:</p> <ul style="list-style-type: none"> — tukea annettiin 34 472:ssa rajat ylittävään toimintaan liittyvässä tapauksessa. Euroregional Police Information and Cooperation Centre (EPICC), joka oli ottanut SIENA-sovelluksen käyttöön tammikuussa 2014, käynnisti niistä 13 693 tapausta. EPICC-tapausten lisäksi tukea annettiin 20 779 tapauksessa; 13 prosenttia lisäys vuoteen 2013 verrattuna (18 310) — Europol tuki jäsenvaltioissa aktiivisesti 632:ta tutkintaa keskittyen painopisteiksi asetettuihin rikollisuuden aloihin. — Europol koordinoi ja tuki suuria tiedusteluihin perustuvia operaatioita, joita ovat mm. keskeisiin rikollisuuskeskittymiin ja ensisijaisiin kohteisiin liittyvät yhteistoimet EU:ssa. Ne johtivat hyviin operatiivisiin tuloksiin (esim. Archimedes-lainvalvonta-operaatio ja lentoliikennepetoksiin liittyvät toimintapäivät). — EC3 tuki useita rajat ylittäviä tiedusteluja verkkorikollisuuden torjumiseksi läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden ja ulkoisten kumppanien kanssa – yksityinen sektori mukaan lukien. Europolin päätoimipaikassa käynnistettiin 1. syyskuuta 2014 pilottihanke verkkorikollisuutta torjuvan yhteisen toiminnan työryhmää (J-CAT) varten. J-CAT-työryhmä perustettiin jäsenvaltioiden ja operatiivisten yhteistyökumppanien yhteistyökehykseksi, joka kerää yhteen verkkotiedustelun osaamista ja priorisoi, valmistelee ja käynnistää ennakoivasti rajat ylittäviä tiedusteluja verkkorikoksista. J-CAT käynnisti yli 15 EC3:n tukemaa operaatiota. — Europol tuki rahallisesti 29:ää euroväarennöksiä koskevaa tutkintaa.

- Vuonna 2014 Europol tuki 33:a yhteistä tutkintaryhmää. Europol tuki 22:ta yhteistä tutkintaryhmää sovitun järjestelyn mukaisesti täysivaltaisena osallistujana. Yhtä lukuun ottamatta kaikki Europolin tukemat yhteiset tutkintaryhmät liittyivät EMPACT-painopisteisiin.
- Operaatioiden johtava(t) tutkija(t) jäsenvaltioissa ja jäsenvaltioiden asiantuntijat ilmaisivat olevansa erittäin tyytyväisiä Europolin antamaan operatiiviseen tukeen.
- Vuonna 2014 tuotettiin 5 617 operatiivista raporttia; vuonna 2013 vastaava määrä oli 2 250 (määrään sisältyvät raportit saman tiedon löytymisestä useamman eri operaation yhteydessä, operatiiviset analyysiraportit, osumailmoitukset sekä erilliset tekniset analyysiraportit).
- Europol tuki rahallisesti 269:ää operatiivista kokousta ja 54:ää EMPACT-kokousta
- Europol hoiti terrorismin rahoittamisen jäljittämishjelmaa (TFTP) koskevan sopimuksen 4, 9 ja 10 artiklan täytäntöönpanotehtävänsä käsittelemällä kaikki asiaan liittyvät Yhdysvaltojen ja jäsenvaltioiden esittämät pyynnöt ja tietovihjeet.
- Asiakastyytyväisyystaso oli mittauksen mukaan 70 prosenttia (se on kasvanut tasaisesti viime vuosina).

Valmiudet strategiaan analyysiin

Strategiset tuotteet, muun muassa uhka-arviot ja tilannekatsaukset

- Virasto laati 26 strategiaraporttia järjestäytyneestä rikollisuudesta ja 20 strategiaraporttia terrorismista; aiheita olivat mm. internetissä harjoitettavaa järjestäytyntä rikollisuutta koskeva uhkakuva-arvio (Internet Organised Crime Threat Assessment, iOCTA), metamfetamiinia koskeva uhka-arvio, selvitys terrorismin tilanteesta ja suuntauksista Euroopan unionissa (TE-SAT), ISIL (²)-terroristiliikettä ja sen vaikutusta EU:ssa koskeva uhkakuva-arvio ja tilannekatsaus terrorismitarkoituksessa tapahtuvasta matkustamisesta (painopisteenä Syyria).
- Europol levitti 96 varhaisvaroitusilmoitusta yksilöidäkseen mahdollisuuksia jäsenvaltioiden suorittamaan seurantaan (mm. Cyberbits, Terrorism Modus Operandi Monitor Bulletins -tiedotteita, osumailmoituksia ja ns. SCAN-tiedotteita).

Europol EU:n rikostietojen keskuksena

Tietojen hallinnointiyksiköt, suojattu tiedonvaihtoverkkosovellus (SIENA), Europolin tietojärjestelmä (EIS) ja yhteistyötoimistojen verkosto).

- SIENA-sovelluksen kautta vaihdettiin yhteensä 605 245 operatiivista viestiä Europolin, jäsenvaltioiden ja kolmansien osapuolten välillä. Viesteistä 65 691 vaihdettiin EPICC-keskuksen kanssa, joka oli ottanut SIENA-sovelluksen käyttöön tammikuussa 2014. EPICC-keskuksen SIENA-viestinvaihdon lisäksi vaihdettiin 539 554 operatiivista viestiä; 18 prosentin lisäys vuoteen 2013 verrattuna (456 598).
- Europol hyväksyi 50 285 (43 104) kontribuutiota, joista 47 157 (40 617) käsiteltiin; 16 prosentin lisäys vuoteen 2013 verrattuna.
- Europolin tietojärjestelmässä (EIS) oli vuoden 2014 lopussa 236 606 (245 142) kirjausta. EIS-järjestelmän sisällön määrän väheneminen vuoden lopussa liittyy siihen, että Alankomaat poistaa suunnitellusti kaikki kirjaukset uuden tietojen latausohjelman kehittämisen myötä. Nämä tiedot on määrä sisällyttää takaisin järjestelmään vuoden 2015 aikana.

- EIS-järjestelmässä käynnistettiin 619 (560) rajat ylittävää henkilöiden rikostarkastusta. Osumien määrä kasvoi siitä huolimatta, että EIS-järjestelmän kirjausten kokonaismäärä väheni. Tämä saattaa olla osoitus siitä, että EIS-järjestelmän kautta jaetun tiedon laatu on parantunut.
- Vuoden 2014 loppuun mennessä SIENA-sovellukseen liitettiin 573 (452) nimettyä toimivaltaista viranomaista, joita ovat mm. kansalliset varallisuuden takaisinhan-kinnasta vastaavat toimistot, verkkorikollisuusyksiköt, rahoitustietojen käsittelystä vastaavat yksiköt, alueelliset foorumit ja kolmannet maat.
- Lähes 200 yhdyshenkilöstä koostuva tyypiltään ainutlaatuinen verkosto toimii yhdysiteenä Haagissa sijaitsevan Europolin päätoimipaikan ja jäsenvaltioissa sijaitsevien Europolin 28 kansallisen yksikön välillä. Yhdyshenkilöt edistävät tietojenvaihtoa sekä tukevat ja koordinoivat käynnissä olevia tutkintatoimia. Europolissa on lisäksi yhdyshenkilöt kolmestatoista EU:n ulkopuolisesta maasta ja järjestöstä, jotka työskentelevät yhdessä Europolin kanssa yhteistyösopimusten pohjalta. Lisäksi Europol on lähettänyt kaksi yhdyshenkilöä työkomennukselle Washingtoniin Yhdysvaltoihin ja yhden yhdyshenkilön Interpolin päätoimipaikkaan Lyoniin Ranskaan.

Europol EU:n lainvalvonta-asiantuntemuksen keskuksena

Europolin asiantuntijafoorumi (EPE), tiedonvaihtofoorumit ja tietojen säilytysratkaisut, tietotuotteet ja -palvelut, koulutus, konferenssit ja tietoisuuden lisäämiseen tähtäävät tapahtumat:

- Europolin asiantuntijafoorumin asiantuntemus kattaa 33 eri alaa, mukaan lukien 6 045 aktiivista tiliä (32 foorumia ja 4 419 käyttäjää vuoden 2013 lopussa)
- Europol tuki koulutuskurssien ja verkkoseminaarien tarjoamista (järjestäjänä Europol, Euroopan poliisiakatemia tai jäsenvaltio)
- Europolin päätoimipaikassa järjestettiin vuotuinen Euroopan poliisialan konferenssi.

Ulkosuhteet

Europol toimii yhteistyössä usean EU-kumppanin sekä EU:n ulkopuolisen maan ja kansainvälisen järjestön kanssa. Näiden kumppanien kanssa vaihdetaan tietoja yhteistyösopimusten perusteella. Strategiset sopimukset sallivat molempien osapuolten vaihtavan kaikkia muita paitsi henkilötietoja, ja operatiiviset sopimukset sallivat myös henkilötietojen vaihdon.

- Vuoden 2014 lopussa oli voimassa 19 strategista sopimusta ja 14 operatiivista sopimusta (18 EU:n ulkopuolista maata, 12 EU:n elintä ja erillisvirastoa sekä kolme muuta kansainvälistä järjestöä, muun muassa Interpol).
- Yhteensä yhdellätoista operatiivisen yhteistyön kumppanilla ja neljällä strategisen yhteistyön kumppanilla on suora pääsy SIENA-sovellukseen.
- Vuoden 2014 lopussa kymmenellä kolmannella osapuolella, joiden kanssa oli tehty operatiivisen yhteistyön sopimus, oli yhteistoimintaa ainakin yhden yhteyspisteen kanssa.
- Tietojenvaihto ulkoisten kumppaneiden kanssa (10 651) lisääntyi 23 prosentilla vuoteen 2013 verrattuna (8 663).
- Jatkettiin pitkäaikaisten strategisten kumppanuuksien luomista yksityisen sektorin kanssa. Vuonna 2014 tehtiin 17 yhteistyöpöytäkirjaa yksityissektorin kanssa (mm. Microsoft, McAfee, Cloud Security Alliance, EBF, Kaspersky ja Symantec.)

⁽¹⁾ Rikollisten uhkien vastainen Euroopan monialainen foorumi.

⁽²⁾ Irakin ja Levantin islamilainen valtio.

VIRASTON VASTAUS

11. Europol ottaa huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen ja pyrkii edelleenkin huolehtimaan talousarvion tehokkaasta ja sääntöjenmukaisesta toteuttamisesta, erityisesti hallintomenoihin liittyvien siirtojen osalta.

12. Europol myöntää oikeaksi tilintarkastustuomioistuimen huomautuksen, joka koskee siirtojen peruutusten suurta määrää edelliseltä vuodelta. Viivästyneet IT-hankeet liittyivät Europolin hankkimiin ns. avaimet käteen -ratkaisuihin. Talousarvion alhainen toteutuma näiden hankkeiden osalta oli tulosta lähinnä siitä, että toimittajat eivät kyenneet toimittamaan ratkaisuja yhteisten suunnitelmien mukaisesti. Viivästykset eivät vaikuttaneet operatiivisen toiminnan tasoon, sillä edelliset IT-ratkaisut olivat edelleenkin käytössä asianomaisissa järjestelmissä. On syytä todeta, että edelliseen varainhoitovuoteen verrattuna Europol on merkittävästi vähentänyt siirtoja absoluuttisina lukuina ajatellen. Ulkopuolisten alihankkijoiden aiheuttamasta toimitusten myöhästymisestä huolimatta käyttämättömien siirtojen nimellinen lisäys oli näin ollen 0,9 miljoonaa euroa vuoden 2014 lopussa (verrattuna vuoteen 2013).
